

Z A K O N

O UBLAŽAVANJU POSLEDICA ENERGETSKE KRIZE I RASTA TROŠKOVA ŽIVOTA POJEDINIM KATEGORIJAMA STANOVNIŠTVA KROZ JEDNOKRATNU FINANSIJSKU PODRŠKU I JEDNOKRATNU NOVČANU NAKNADU

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za isplatu jednokratne finansijske podrške radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna finansijska podrška), visina jednokratne finansijske podrške, kategorije stanovništva kojima se isplaćuje jednokratna finansijska podrška, način i postupak za isplatu jednokratne finansijske podrške, uslovi za isplatu jednokratne novčane naknade radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna novčana naknada), visina jednokratne novčane naknade, sačinjavanje i vođenje Privremenog registra lica kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada (u daljem tekstu: Privremeni registar), kategorije stanovništva kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada, način i postupak za isplatu jednokratne novčane naknade, kao i druga pitanja koja su od značaja za dobijanje jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade.

Član 2.

Jednokratna finansijska podrška, u skladu sa ovim zakonom, isplaćuje se licima koja pripadaju sledećim kategorijama stanovništva:

1) licima koja su ostvarila pravo na starosnu, prevremenu starosnu, invalidsku i porodičnu penziju, licima koja su ostvarila pravo po osnovu II i III kategorije invalidnosti, odnosno preostale radne sposobnosti u skladu sa čl. 223. i 225. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 30/10 – dr. zakon, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 – US, 86/19, 62/21, 125/22, 138/22, 76/23 i 94/24), kao i invalidnoj deci – korisnicima privremene naknade kod Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, a kojima se isplata vrši na teritoriji Republike Srbije i koja imaju pravo na isplatu penzije za mesec avgust 2026. godine (u daljem tekstu: korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja);

2) roditeljima, odnosno starateljima koji ostvaruju pravo na dečiji dodatak saglasno članu 26. Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 51/21 – US, 53/21 – US, 66/21, 130/21, 43/23 – US, 62/23, 11/24 – US i 79/24), sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, koji se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u službenoj evidenciji organa javne uprave (u daljem tekstu: korisnici dečijeg dodatka);

3) licima koja su nosioci prava na novčanu socijalnu pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita, sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u službenoj evidenciji organa javne uprave (u daljem tekstu: nosioci prava na novčanu socijalnu pomoć);

4) licima koja ostvaruju pravo na borački dodatak saglasno članu 86. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica

(„Službeni glasnik RS”, broj 18/20), sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, a koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u jedinstvenoj matičnoj evidenciji korisnika boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: korisnici boračkog dodatka);

5) licima iz čl. 5. i 6. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica koja nisu obuhvaćena članom 8. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica i koja ne ostvaruju prava iz tačke 4) ovog člana, a koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u jedinstvenoj matičnoj evidenciji korisnika boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: borci).

Jednokratna novčana naknada isplaćuje se licima koja se prijave za uplatu jednokratne novčane naknade u skladu sa ovim zakonom, koja poseduju važeću ličnu kartu i koja na dan stupanja na snagu ovog zakona:

1) nemaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije („Službeni glasnik RS”, br. 123/07, 30/10, 115/14, 112/15 i 19/25);

2) imaju navršenih 18 godina života;

3) državljani su Republike Srbije;

4) imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuju prebivalište i boravište građana.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocima prava na novčanu socijalnu pomoć, korisnicima novčane socijalne pomoći u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita i licima u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koja ispunjavaju uslove iz stava 2. tač. 1)–4) ovog člana jednokratna novčana naknada isplaćuje se bez podnošenja prijave za isplatu jednokratne novčane naknade.

Lice u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija iz stava 3. ovog člana je, u smislu ovog zakona, fizičko lice nad kojim se na dan stupanja na snagu ovog zakona sprovodi mera pritvora, kazna zatvora ili druga krivična sankcija u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija.

Član 3.

Jednokratna finansijska podrška predstavlja jednokratno novčano davanje koje se u skladu sa ovim zakonom isplaćuje korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnicima dečijeg dodatka, nosiocima prava na novčanu socijalnu pomoć, korisnicima boračkog dodatka i borcima.

Korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog zakona jednokratna finansijska podrška isplaćuje se u iznosu od:

1) 35.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi do 31.092,11 dinara;

2) 27.500,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi od 31.092,12 do 56.822,00 dinara;

3) 20.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi više od 56.822,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 2) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara po detetu za koje se ostvaruje pravo na dečiji dodatak.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 4) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona iznosi 10.000,00 dinara.

Član 4.

Ako lice kojem se isplaćuje jednokratna finansijska podrška ispunjava kriterijume da se rasporedi u više od jedne kategorije iz člana 2. stav 1. tač. 1)–5) ovog zakona, jednokratna finansijska podrška iz člana 3. ovog zakona isplaćuje se u visini koja je predviđena za onu kategoriju za koju je iznos jednokratne finansijske podrške najviši.

Ako lice kojem se isplaćuje jednokratna finansijska podrška ispunjava kriterijume da se rasporedi u više kategorija za koje je iznos jednokratne finansijske podrške isti, to lice se raspoređuje u odgovarajuću kategoriju prema sledećem redosledu:

- 1) korisnik dečijeg dodatka iz člana 2. stav 1. tačka 2) ovog zakona koji ostvaruje pravo na dečiji dodatak za jedno dete;
- 2) nosilac prava na novčanu socijalnu pomoć iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 3) korisnik boračkog dodatka iz člana 2. stav 1. tačka 4) ovog zakona.

Član 5.

Jednokratnu finansijsku podršku iz člana 3. stav 2. ovog zakona isplaćuje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje na isti način kao što se vrši isplata penzija, a sredstva se obezbeđuju finansijskim planom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana obuhvataju isplatu jednokratne finansijske podrške i troškove za isplatu na kućnu adresu koji obuhvataju i troškove poštarine „Pošta Srbije” d.o.o. u visini utvrđenoj cenovnikom koji važi za penzije i novčane naknade po osnovu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koje se isplaćuju na kućne adrese korisnika prava.

Jednokratnu finansijsku podršku iz člana 3. st. 3–6. ovog zakona isplaćuje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Član 6.

Jednokratna novčana naknada je naknada koju Republika Srbija – Ministarstvo finansija preko Uprave za trezor isplaćuje, u skladu sa ovim zakonom, primaocu jednokratne novčane naknade iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona u iznosu od 6.000,00 dinara.

Član 7.

Radi uplate jednokratne novčane naknade Ministarstvo finansija sačinjava i vodi Privremeni registar.

Privremeni registar iz stava 1. ovog člana sadrži sledeće podatke:

- 1) podatke koje podnosilac prijave dostavlja Ministarstvu finansija:
 - (1) jedinstveni matični broj građana,
 - (2) registarski broj važeće lične karte;

2) podatke o korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana ili lični broj,
- (3) način isplate penzija iz evidencije korisnika penzija;

3) podatke o korisniku novčane socijalne pomoći u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana,

(3) podatak da li je korisnik novčane socijalne pomoći nosilac prava na novčanu socijalnu pomoć;

4) podatke o licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Ministarstvo pravde – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, osim korisnika penzije, dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana,

(3) matični broj lica u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koji je dodeljen prilikom stupanja lica u zavod za izvršenje krivičnih sankcija,

(4) depozitni račun zavoda za izvršenje krivičnih sankcija na koji se uplaćuje jednokratna novčana naknada;

5) podatke o licu koje ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije koje Ministarstvo privrede dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana.

Podnosioci prijave i organi iz stava 2. ovog člana dužni su da dostavljaju tačne i potpune podatke Ministarstvu finansija.

Tačnost i potpunost podataka iz stava 2. tačka 1) podtač. (1) i (2), tačka 2) podtač. (1) i (2), tačka 3) podtač. (1) i (2), tačka 4) podtač. (1) i (2), tačka 5) podtač. (1) i (2) ovog člana Ministarstvo finansija proverava u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, a Ministarstvo unutrašnjih poslova podatke iz stava 2. tačka 1) podtač. (1) i (2), u slučaju kada su isti tačni i potpuni, dostavlja Ministarstvu finansija uz podatak o imenu i prezimenu.

Ministarstvo finansija u saradnji sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave proverava tačnost i potpunost podataka iz stava 4. ovog člana, odnosno da li su podaci o podnosiocu prijave ili licu iz člana 2. stav 3. ovog zakona upisani u matičnu knjigu umrlih, u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva.

Podatke iz stava 4. ovog člana Ministarstvo finansija, radi provere tačnosti i potpunosti dostavlja elektronskim putem Ministarstvu unutrašnjih poslova preko Uprave za trezor.

Ministarstvo unutrašnjih poslova proverava, bez naknade, tačnost i potpunost podataka iz stava 4. ovog člana, u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva za proveru njihove tačnosti i potpunosti.

Ministarstvo finansija podatke iz stava 2. ovog člana obrađuje u svrhu propisanu ovim zakonom i čuva i štiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 8.

Prijava za uplatu jednokratne novčane naknade podnosi se u periodu od 7. do 21. septembra 2026. godine, u skladu sa ovim zakonom – elektronski preko portala Uprave za trezor.

Primalac jednokratne novčane naknade, u roku iz stava 1. ovog člana vrši proveru da li u evidenciji Ministarstva privrede ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, elektronski preko portala Uprave za trezor.

Licima iz člana 2. stav 3. ovog zakona, jednokratna novčana naknada uplaćuje se bez podnošenja prijave iz stava 1. ovog člana.

Član 9.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd dužna je da otvori poseban namenski račun za isplatu jednokratne finansijske podrške licima iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, pod uslovom da ta lica nemaju otvoren tekući račun ili poseban namenski račun kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd dužna je da otvori poseban namenski račun za isplatu jednokratne novčane naknade licima iz člana 2. stav 2. ovog zakona, korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocu prava na novčanu socijalnu pomoć i korisniku novčane socijalne pomoći iz člana 2. stav 3. ovog zakona u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva Ministarstva finansija, pod uslovom da ta lica nemaju otvoren tekući ili poseban namenski račun kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

Pri otvaranju posebnog namenskog računa iz st. 1. i 2. ovog člana ne zaključuje se okvirni ugovor kojim se uređuju uslovi za otvaranje, vođenje i gašenje tog računa.

Podaci o posebnim namenskim računima iz st. 1. i 2. ovog člana ne dostavljaju se u jedinstveni registar tekućih i drugih računa pravnih i fizičkih lica koji vodi Narodna banka Srbije.

Za otvaranje i vođenje posebnih namenskih računa iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i za izvršenje platnih transakcija i pružanje drugih usluga u vezi s tim računima, „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd, Uprava za trezor i „Pošta Srbije” d.o.o. ne mogu naplatiti naknadu niti druge troškove.

Narodna banka Srbije ne naplaćuje Upravi za trezor naknade i druge troškove za prenos sredstava po osnovu uplate jednokratne novčane naknade u platnim sistemima čiji je operator.

Narodna banka Srbije neće naplaćivati naknade i druge troškove za podizanje gotovine po osnovu uplate jednokratne novčane naknade.

„Pošta Srbije” d.o.o. ne može naplatiti od „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd i Uprave za trezor naknadu, proviziju ili druge troškove

za izvršene usluge isplate novčanih sredstava u skladu sa ovim zakonom, bez obzira na vrstu računa sa kojeg se isplata vrši.

Nakon što „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd u celini isplati iznos jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade sa posebnog namenskog računa ili nakon što lice iz člana 2. stav 1. tačka 5), odnosno lice iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona na drugi način raspolaže sredstvima uplaćene jednokratne finansijske podrške ili jednokratne novčane naknade u celini (npr. prenos na drugi račun), „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd ima pravo da ugasi taj račun.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd je dužna da ugasi poseban namenski račun iz st. 1. i 2. ovog člana po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja je dužno da obavesti lice iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona da je na njegov poseban namenski račun koji se vodi kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd, izvršena uplata iz člana 3. ovog zakona.

U slučaju da se uplata vrši na tekući račun, „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd je dužna da u skladu sa ugovorenim načinom komunikacije sa klijentom (npr. dopisom, imejlom, SMS-om, ili u aplikaciji elektronskog bankarstva) obavesti svog klijenta, da je na njegov tekući račun u banci izvršena uplata u skladu sa ovim zakonom.

Član 10.

Ministarstvo finansija isplaćuje primaocu jednokratne novčane naknade iz člana 2. stav 2. ovog zakona, korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocu prava na novčanu socijalnu pomoć i korisniku novčane socijalne pomoći iz člana 2. stav 3. ovog zakona koji ispunjavaju uslove za uplatu jednokratne novčane naknade, iznos od 6.000,00 dinara prenosom sredstava sa posebnog namenskog računa koji je otvoren za tu namenu kod Uprave za trezor na tekući, odnosno posebni namenski račun primaoca jednokratne novčane naknade, korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i korisnika novčane socijalne pomoći koji se vodi kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

Ministarstvo finansija isplaćuje licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, a koje ispunjava uslove za uplatu jednokratne novčane naknade iz člana 2. stav 3. ovog zakona, iznos od 6.000,00 dinara prenosom sredstava sa posebnog namenskog računa koji je otvoren za tu namenu kod Uprave za trezor na depozitni račun zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u kojem se nad licem kome se uplaćuje jednokratna novčana naknada sprovodi mera pritvora, kazna zatvora ili druga krivična sankcija u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija.

Reklamaciju povodom isplate jednokratne novčane naknade primalac jednokratne novčane naknade iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona podnosi u skladu sa ovim zakonom – elektronski preko portala Uprave za trezor.

Član 11.

Isplata jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade započinje u septembru 2026. godine.

Član 12.

Način prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade iz člana 6. ovog zakona, kao i način isplate sredstava i podnošenja reklamacija iz člana 10. ovog zakona bliže uređuje ministar nadležan za poslove finansija.

Član 13.

Jednokratna finansijska podrška i jednokratna novčana naknada ne mogu biti predmet izvršenja u smislu zakona kojim se uređuju izvršenje i obezbeđenje.

Član 14.

Iznos isplaćene jednokratne finansijske podrške smatra se konačnim.

Član 15.

Podaci iz Privremenog registra brišu se po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Za sprovođenje ovog zakona u delu koji se odnosi na isplatu jednokratne finansijske podrške nadležni su Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, a u delu koji se odnosi na isplatu jednokratne novčane naknade, nadležno je Ministarstvo finansija.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje dužni su da zaključe Protokol o saradnji i razmeni podataka najkasnije u roku od tri dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo privrede, Ministarstvo finansija i Uprava za trezor pristupiće zaključivanju Protokola o saradnji i razmeni podataka u cilju provere iz člana 7. stav 2. tačka 5) ovog zakona, najkasnije u roku od tri dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17.

Podzakonski akt iz člana 12. ovog zakona doneće se u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

